

Vállalati fúziók engedélyezése Magyarországon

Rigó Csaba Balázs

Gazdasági Versenyhivatal
rigo.csaba@gvh.hu

Tóth András

Károli Gáspár Református Egyetem
toth.andras@kre.hu

Bodócsi András

Gazdasági Versenyhivatal
bodocsi.andras@gvh.hu

Buránszki Judit

Gazdasági Versenyhivatal
buranszki.judit@gvh.hu

Dudra Attila

Gazdasági Versenyhivatal
dudra.attila@gvh.hu

ÖSSZEFOGLALÓ

Jelen tanulmány az eddigi legátfogóbb kutatás eredményeit mutatja be, amely a rendszerváltozással egyidős, 30 éves magyar fúzióengedélyezéssel kapcsolatban valaha született. A kutatás célja elsősorban az volt, hogy a magyarországi fúziók (vagy összefonódások) engedélyezésének elmúlt évtizedben elindult fejlesztését és annak közértéket képező hozadékait a szélesebb szakmai nyilvánosság elé tárja. A legfontosabb eredmény, hogy a 2010. évi adatokhoz képest a részletesebb elemzést igénylő fúziós eljárások átlagos ügyintézési ideje 2020-ra 62 százalékkal, a verseny szempontjából aggálymentes fúziókat vizsgáló ügyek elintézési ideje 82,5 százalékkal csökkent. A kutatás feltárta, hogy mára a Gazdasági Versenyhivatal fúziók kapcsán történő piaci beavatkozásainak harmada verbális formában történik. A kutatás a hatóság rendelkezésére álló adatok feldolgozásának és elemzésének módszertanával készült.

KULCSSZAVAK: versenyjog, összefonódás, fúziós trendek, közigazgatási eljárás, engedélyezés

JEL-KÓDOK: G34, K42, K49

DOI: https://doi.org/10.35551/PSZ_2021_2_5

Míg az 1990-es éveket a hazai versenyjog ke-
reteinek kialakítása, a privatizáció támogatá-
sa,¹ az EU-csatlakozásra felkészülés, a 2000-
es éveket az EU-csatlakozás, a piacgazdaságba
való átmenet lezárása és a versenyjogi eszköz-
tár „élesítése” jellemezte, addig a 2010-es évek-
re a gazdasági válságból való kilábalás és ezzel
együtt a versenyfelügyeleti intézményrendszer
hatékonyságának fejlesztése nyomta rá a bélye-
gét. Jelen tanulmányunkban ez utóbbit mu-
tatjuk be a magyar fúzióengedélyezési rezsिम
kapcsán.

A FÚZIÓK LÉNYEGE, GAZDASÁGRA GYAKOROLT HATÁSA

A fúzió kifejezés lényegében egy gyűjtőfoga-
lom.² Fúzióról akkor beszélünk, ha

- önálló vállalkozások (vagy vállalkozás ré-
szek) összeolvadnak,
- egyik vállalkozás a másik fölött irányítási
jogot szerez,
- közös vállalatot hoznak létre, vagy
- cégek valamely résztvevőnségeiket önál-
ló, közös vállalatba egyesítik, vagy akár
- eszközök (jogok, márkánév, szabadalom)
megszerzése is beletartozhat a fogalomba,
amennyiben azok önmagukban vagy a vál-
lalkozás meglévő eszközeivel együtt elégsé-
gesek piaci tevékenység végzéséhez.

Számos konkrét fúzió bizonyította be, hogy
tevékenységeik összekapcsolásával a vállalatok
eredményesebben fejleszthetnek ki új terméke-
ket vagy szolgáltatásokat, csökkenthetik a terme-
lési, a logisztikai és a forgalmazási költségeket.

Az összefonódó vállalatok hatékonyabb mű-
ködésüknek köszönhetően a piaci verseny fo-
kozódik, melynek nyertesei a fogyasztók, akik
kedvezőbb árakon, jobb minőségű árukhoz és
szolgáltatásokhoz juthatnak. A hatékonyság
növelésén túl a fúzió elősegítheti azt is, hogy
a vállalkozások nemzeti bajnokok lehessenek a
saját területükön.

Egyes vállalatfúziók azonban vissza is fog-
hatják a versenyt abban az esetben, amikor az
érintett cégek erőfölényhez jutnak, vagy to-
vább erősítik a domináns piaci helyzetüket. Az
ilyen esetekben az árak nagy valószínűséggel
növekednek, csökken a választék, amely sérti
a fogyasztók érdekeit. Ezzel el is érkeztünk
ahhoz a ponthoz, amikor mind a kormányok,
mind a részvényesek, mind a magánszemélyek
– mint fogyasztók – ellenezhetik a fúziókat.
Az erőfölénnyel való visszaélés megakadályo-
zására, a kedvezőnek ítélt piacszerkezet fenntartására
születtek meg az összefonódás-ellen-
őrzési jogszabályok, amelyek tartalmazzák a
tervezett vállalat-összeolvadások kiértékelésé-
nek alapszabályait, valamint a végrehajtására
vonatkozó eljárási szabályokat. Az összefonó-
dás-ellenőrzéssel (fúziókontrollal) kapcsolatos
feladatokat rendszerint az állami versenyható-
ságokhoz (az Európai Unióban a tagállami ver-
senyhatóságokhoz) telepítik, de az összefonó-
dás-ellenőrzési rendelet feljogosítja az Európai
Bizottságot is arra, hogy tiltsa azokat a vállala-
tegyesítéseket és -felvásárlásokat, amelyek a
verseny jelentős mértékű csökkenését idézhe-
tik elő (Európai Bizottság, 2016).

Magyarországon a tisztességtelen piaci ma-
gatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szó-
ló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban:
Tpv. vagy versenytörvény) VI. fejezetében
foglalt összefonódás-ellenőrzési rendelkezések
célja, hogy minden, a gazdaság szempontjá-
ból lényeges vállalattegyesülést vagy felvásárlást
(és egyéb irányításszerzést) versenyfelügye-
leti ellenőrzés alá vonjon. A lényeges tranzak-
ciók kiválasztására a Tpv. alapvetően árbe-
vételi adatokra építő szűrőrendszert alkalmaz:
amennyiben az érintett vállalkozáscsoportok
együttes nettó árbevétele eléri a 15 milliárd fo-
rintot, és ezen belül legalább két vállalkozás-
csoport árbevétele meghaladja az 1 milliárd fo-
rintot, akkor az összefonódást a feleknek be
kell jelenteniük. Abban az esetben, ha az érin-
tett vállalkozáscsoportok együttes árbevétele

nem éri el a 15 milliárd forintot, de meghaladja az 5 milliárd forintot, az adott tranzakciót akkor szükséges bejelenteni, ha valószínűsíthető, hogy az összefonódás káros hatással lehet a versenyre az érintett piacon.

A magyar nemzeti versenyhatóság, a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) abban az esetben tiltja meg az összefonódást, ha az – különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként – jelentős mértékben csökkenti a versenyt az érintett piacon (úgynevezett versenyhatástereszt). Ellenkező esetben a versenyre gyakorolt hatásokkal járó hatékonysági előnyök és hátrányok mérlegelése alapján az összefonódást tudomásul veszi a bejelentés alapján hatósági bizonyítvány kiadásával, vagy a bejelentés alapján hivatalból indított eljárás lezárásaként hozott határozatban. A GVH előzetes vagy utólagos feltételt, illetve kötelezettséget is előírhat az összefonódás hátrányos hatásainak mérséklése érdekében (például vállalkozásrészek, vagyontárgyak elidegenítésének tilalma, vagy valamely közvetett résztvevő felett gyakorolt irányítás megszüntetése).

A versenyre gyakorolt hatás szempontjából a versenykorlátozó hatás minősítésénél külön jelentőséggel bír, hogy az összefonódás versenytársak közötti (horizontális) vagy pedig eladó-vevő közötti (vertikális). A horizontális összefonódások általában közvetlenül a piaci szerkezet megváltoztatását okozzák, a vertikális összefonódások pedig a kapcsolódó piacokra hatnak negatívan. Egyes tranzakciók nem sorolhatók be egyértelműen egyik vagy másik csoportba annak következtében, hogy mind vertikális, mind horizontális jellemzőkkel bírnak. Előfordulhat olyan eset is, amikor nincs olyan piac, amelyen mindkét vállalat jelen van. Az ilyen összefonódásnak is lehetnek káros versenyhatásai. Portfolióhatásról beszélünk, ha egymást kiegészítő áruk gyártói, illetve forgalmazói (szomszédos piacok szereplői) kerülnek egy vállalkozáscsoportba. Ebben az esetben ugyanis, ha az egyik vállalkozáscsoport

valamely áru(k) piacán magas piaci részesedéssel rendelkezik, akkor az összefonódás következtében bővülő vállalkozáscsoport más áru(k) piacán képes lehet versenykorlátozó stratégiák (például árukapcsolás) alkalmazására.

A FÚZIÓS ELJÁRÁSREND MEGÚJÍTÁSÁNAK ELŐZMÉNYEI, ÖSZTÖNZŐI

A 2008-ban kirobbant gazdasági világválság általános recessziót eredményezett, a beruházási szándék csökkent, megtört a közvetlen külföldi tőkebefektetések tendenciája (KSH, 2010), amely a fúziók számát is visszavetette. A 2008–2009-es gazdasági világválságot követően a gazdaság fejlesztését segítő állami intézkedések kerültek a fókuszba. A válság mélypontját követően megindult gazdasági növekedés, amely a piaci tranzakciók számának emelkedésével járt és szükségszerűen érintette a GVH kontrollja alá eső fúziók számát is. A Központi Statisztikai Hivatal adatai (KSH, 2019) szerint a bruttó hazai termék (GDP) értéke 2010-től 2019-ig bezárólag kb. 73 százalékkal emelkedett, a GVH-hoz bejelentett összefonódások száma az elmúlt 10 évben szintén folyamatosan, bár valamivel kisebb mértékben, a 2010. évi adatokhoz képest a bejelentések száma 2020-ra 42 százalékkal nőtt.³ A bejelentett összefonódások számát a fúziós bejelentési küszöbszám emelése sem törte meg 2017-ben, amely arra utal, hogy gazdasági növekedés fokozta a vállalati összefonódási kedvet Magyarországon.

A Covid-világjárvány okozta gazdasági növekedés lassulása a GVH által vizsgált tranzakciók összetételére is hatással volt: a GVH-hoz bejelentett összefonódások kisebb vállalkozások feletti irányításszerzésre vonatkoztak (GVH, Gyorsjelentés 2020.) A gazdaság lassulása idején megfigyelhető ugyanis, hogy a vállalkozások jobban megfontolják a befektetéseiket, így a pénzügyi befektetők

és a vállalkozások a kisebb és – a megtérülés szempontjából – kevésbé kockázatos vállalkozásokat keresnek felvásárlásaik célpontjaként. Emellett az elmúlt évek tapasztalatai arra utalnak, hogy különösen a pénzügyi befektetők, tőkealapok olyan akvizíciókat keresnek, amelyek valamilyen új technológia megszerzésére irányulnak, így a GVH esetében is jelentősen megnőtt azon összefonódások aránya, amelyek célja úgynevezett startupvállalkozásokba való pénzügyi befektetés volt, ezen cégek pedig jellemzően nem rendelkeznek még jelentős árbevétellel (Deloitte Riport, 2020).

Az a fúzióengedélyezési intézményrendszer, amely 2010 előtt a GVH-ban működött alkalmazatlan lett volna a 2008-ban indult gazdasági válságból való kilábalás kezelésére. Az Európai Bíróság esetjoga is elismeri, hogy a versenyjogi ügyek elhúzódása károsan érintheti a befektetők pénzügyi érdekeit.⁴ Egyértelmű az összefüggés az adatok alapján a gazdaság növekedése és az összefonódások száma között. Mivel az adott ország fúzióengedélyezési rezsimje kihat a befektetők pénzügyi érdekeire, így annak hatékonysága egy növekedő gazdaságban, a befektetőkért folyó versenyben, alapvető fontosságú. Különösen igaz ez olyan nyitott gazdaságra, mint a magyar, amit az is mutat, hogy az egész EU-ban a magyar versenyhatóság alkalmazta harmadik legtöbbször az összes tagállam közül az EU versenyjogát GDP-arányosan (GVH, Gyorsjelentés 2020). Ehhez képest a GVH 2010-ben még 43 db összefonódás-bejelentést intézett és azok 90 százalékát átlag 103 nap alatt kezelte. 2020-ra a GVH 69 db bejelentés mellett az ügyek 80 százalékában már átlag 4 nap alatt volt képes döntésre jutni. Meg kell jegyezni, hogy a fúzióengedélyezés egyfajta mintavételezés, ezért a hatékonysága három mutatón mérhető. Az egyik, hogy a problémamentes fúziókat milyen gyorsan engedi át, a másik, hogy az ehhez szükséges adatok mennyire hitelesek és megbízhatók, a harmadik (ezzel összefüggésben), hogy a problémás fúziókat sikerül-e azonosítani és a közérdek

mentén kezelni. Jelen tanulmányban bemutatjuk, hogy miként került sor ezen elvárások teljesítésére a magyarországi fúzióengedélyezési eljárás fejlesztése során.

A válság utáni gazdaságpolitika a gazdasági növekedés támogatására törekedett, amit az állami működés párhuzamos átalakítása kísért. A versenyképesség javítása ebben az időszakban számos szerkezeti reform célja volt, felismerve, hogy a versenyképesség „nem alapulhat mennyiségi növekedésen, hanem csak minőségi fejlődésen, szerkezeti változáson.” (Matolcsy, 2020, 21. oldal). A 2011-ben elindított közigazgatás-fejlesztési program⁵ célja az ügyfélközpontú, szolgáltató működés kialakítása, az eljárások egyszerűsítése, az ügyfélterhek csökkentése volt, amely program a vizsgált időszakban konkrét jogalkotási lépésekben⁶ is tettest öltött. A GVH ennek jegyében 2011-ben a hatóság ügyfélbarát működésének stratégiai irányát jelölte ki, ennek keretében a hatóság ügyfélszolgálatának megújítása mellett belekezdett a fúziós eljárásrend fejlesztésébe, az eljárások kiszámíthatóságának és gyorsításának célját deklarálva.⁷ Megállapítható tehát, hogy a fúziós eljárásrend megújításához elindításához nem voltak elegendőek a GVH-ra – versenyszabályozási funkcióval bíró autonóm közigazgatási szervként – ható általános fejlesztési ösztönzők, szükség volt a válság utáni speciális gazdasági helyzetre, az átfogó közigazgatási reform kezdeményezésére, ahogyan a hatóság helyzetfelismerésére és fejlesztés iránti elköteleződésére is.

Az 1. táblázat foglalja össze, hogy a magyar fúziós eljárásrendet érintően milyen fontosabb intézkedésekre került sor 2011-től kezdődően.⁸

A táblázatban jelzett – az adminisztratív terhek mérséklését, az átfutási idő rövidítését és a folyamat kiszámíthatóságának támogatását célzó – intézkedések végrehajtását a fokozatosság és a tanulságok keresése, hasznosítása jellemezte. Ennek köszönhetően érvényesült egyfajta ciklikusság mind az intézkedések tárgya,

A FÚZIÓS ELJÁRÁSRENDET ÉRINTŐ FONTOSABB INTÉZKEDÉSEK 2011–2020

Fúziós eljárásrendet érintő fontosabb intézkedések 2011–2020		Vállalkozások terheit csökkentő	Kiszámítható- ságot és átláthatósá- got növelő	Ügyintézés gyorsító
2011	Úrlap megújítása, nyilvános konzultációt követően	X	X	X
	Soft law kiegészítése: előzetes egyeztetésekről	X	X	X
2012	Fúziós Iroda – dedikált vizsgálati egység		X	X
	Úgynevezett egyszerűsített döntés alkalmazása		X	X
	Soft law kiegészítése (egyszerűsített döntésről)		X	
	Bejelentett fúziók tényének honlapi közzététele		X	
2013	Soft law kiegészítése (kapcsolódó piaci részesedési küszöb 30 százalékra emelése)	X	X	
	Úrlap frissítése, összehangolása a közleményekkel	X	X	
	Törvénymódosítás (Tpv.): 24/A. §, nemzetstratégiai fúziók kormány általi mentesítési lehetősége	X		
2014	Törvénymódosítás (Tpv.): végrehajtási tilalom bevezetése, határidő-csökkentés, előzetes egyeztetés törvényi szabályai	X		X
	Soft law kiegészítése		X	
2015	Törvénymódosítás (Tpv.): részletszabályok		X	
	Soft law kiegészítése: egymással összefüggő ügyletek kezeléséről		X	
2016	Törvénymódosítás (Ket.): sommás eljárás	X		X
	2017-től módosuló Tpv. alkalmazására való felkészülés, úrlapmódosítás		X	
2017	Törvénymódosítás (Tpv.): bejelentéses rezsim, küszöbszámemelés, önkéntes küszöb, díjcsökkentés, határidő-csökkentés, az értesítés nélküli helyszíni kutatás lehetősége	X		X
	Fúziós Iroda a Versenytanács irányítása alatt		X	X
	Soft law kiegészítése (például egységes jogalkalmazási közlemény)		X	
2018	Összefonódás-bejelentési úrlap elektronikus benyújtásának lehetősége, úrlap frissítése	X		X
	Soft law kiegészítése		X	

Fúziós eljárásrendet érintő fontosabb intézkedések 2011–2020		Vállalkozások terheit csökkentő	Kiszámítható- ságot és átláthatósá- got növelő	Ügyintézés gyorsító
2019	Soft law kiegészítése, nyilvános konzultációt követően (például akarategyezés esetén az összefonódás megvalósulása egyéb feltételeinek elengedése)	X	X	
2020	Soft law kiegészítése (pl. kapcsolódó versenykorlátozások befektetés és startup-barát értelmezése)		X	
	Törvénymódosítás (Tpv.t.): 25/A. § járványhelyzettel összefüggő finanszírozási tranzakciók mentesítése	X		

Forrás: saját szerkesztés

mind azok választott módszerei tekintetében. Így a hatóság az eljárásrendjét meghatározó egyes elemekhez több körben (mint a vállalkozások felé támasztott adatigényt meghatározó űrlap) vagy rendszeresen (mint a joggyakorlatot kiszámíthatóvá tevő soft law) vissza-visszatért, ahogyan egymást váltották a szabályozási kereteken belüli fejlesztési teret kihasználó és a kereteket megváltoztató intézkedések, illetve a folyamat- és a szervezetfejlesztési jellegű lépések is.

Az eljárásrend 2011-től megkezdett átalakításának legjelentősebb lépését a Tpv.t. 2017. január 15-től hatályos változása hozta. Ekkor került bevezetésre a bejelentéses rendszer, amely lényege, hogy nem minden összefonódás-bejelentés alapján indul versenyfelügyeleti eljárás, mint a korábbi kérelmes rezsimben, hanem csak abban az esetben

- ha az összefonódás felveti a verseny jelentős mértékű csökkenésének lehetőségét (ekkor úgynevezett teljes körű vagy II. fázisú eljárás indul, 4 hónapos határidővel), vagy
- ha a benyújtott űrlap nem tartalmaz a versenyhatóságok értékeléséhez szükséges minden információt (ekkor úgynevezett egyszerűsített, vagy I. fázisú eljárás indul, 30 napos határidővel).

Azon fúziókat, amelyek értékeléséhez minden űrlapban elvárt információt a GVH rendelkezésére bocsátottak, és azok a piaci verseny szempontjából nyilvánvalóan aggálymentesek, a GVH hatósági bizonyítvánnyal veszi tudomásul és engedi végrehajtani. Az eljárás indításáról vagy a hatósági bizonyítvány kiadásáról a GVH-nak a bejelentést követő 8 napon belül kell döntenie.

A MAGYARORSZÁGI FÚZIÓK JELLEMZŐ ADATAI

Mivel a Tpv.t. alapján csak a törvényben meghatározott küszöbszámokat teljesítő összefonódásokat kell a vállalkozásoknak bejelenteni, a GVH által vizsgált összefonódások természetesen nem adhatnak teljes képet a magyarországi felvásárlások egészéről. Mindazonáltal bizonyos tendenciák megfigyelhetők az adatok alapján, hiszen a jelentősebb összefonódások a GVH látókörébe kerülnek.

A gazdaságot érintő változások közül az összefonódások ellenőrzése szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bír, hogy 2010-től lényegesen megváltozott a magyar gazdaságpolitika addigi, az állami tulajdont a magántulajdon-

hoz képest eredendően hátrányosnak minősítő szemlélete. Ennek nem egyszerűen az lett a következménye, hogy 2010 után már nem történtek érdemi privatizációs lépések, hanem az is, hogy az állam irányítást biztosító többségi tulajdont szerzett mindenekelőtt a közszolgáltatások területén és a bankszektorban a korábban (nemegyszer túlhajtottan) privatizált vállalkozásokban, ami összefonódásnak minősült. A felsoroltak eredményeként a GVH által 2020-ban vizsgálat alá vont összefonódások 30 százaléka állami érintettséggel bíró irányításszerzés volt. A GVH által a 2012 és 2020 közötti időszakban vizsgált összefonódások közül az állami érintettségű fúziók arányát az 1. ábra követi nyomon.

Ezeknek a felvásárlásoknak a jelentős részét azonban olyan összefonódások jelentik, ahol

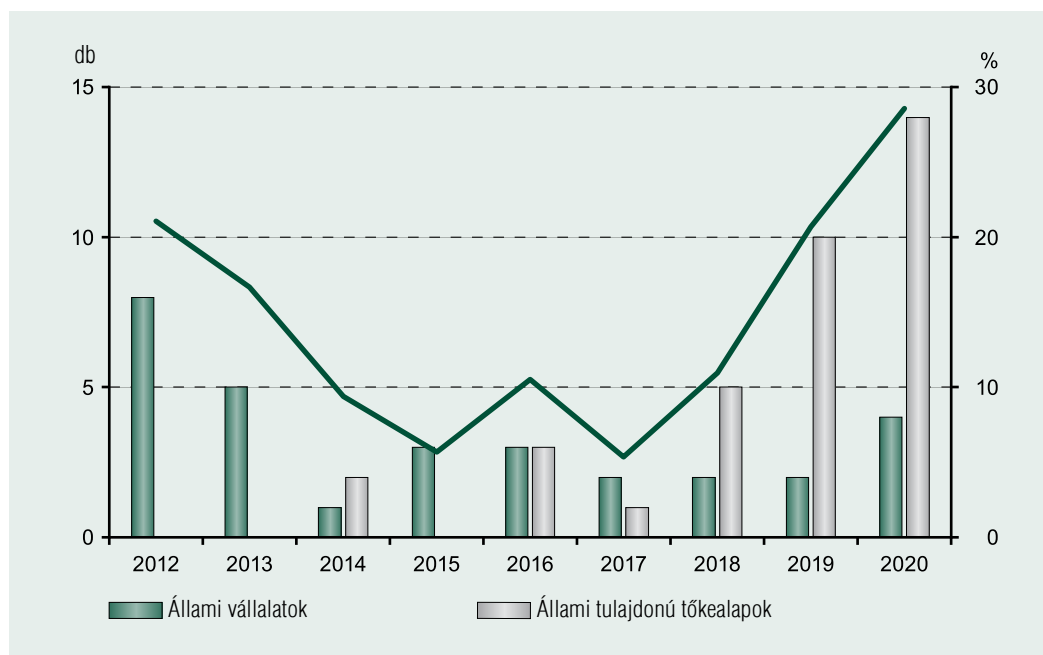
egy állami tulajdonban lévő tőkealap szerzett befektetési céllal – jellemzően más vállalkozással közös – irányítást egy, még a piacra lépés előtt álló vagy a piacra való belépés korai szakaszában lévő úgynevezett startupvállalkozás felett. A startupvállalkozások feletti irányításszerzések – az állami szerepvállalástól függetlenül – is jelentős szerepet töltenek be napjaink gazdaságában. A startupokat érintő összefonódások GVH által vizsgált összefonódásokhoz viszonyítva arányát a 2. ábra mutatja.

Ezekről a tranzakciókról azonban elmondható, hogy eddig még nem került a GVH látókörébe olyan ügy, amely a GVH részletes vizsgálatát igényelte volna.

Bár az utóbbi években ismét megnövekedett azon tranzakciók száma, és aránya, amelyek során külföldi vállalkozások korábban

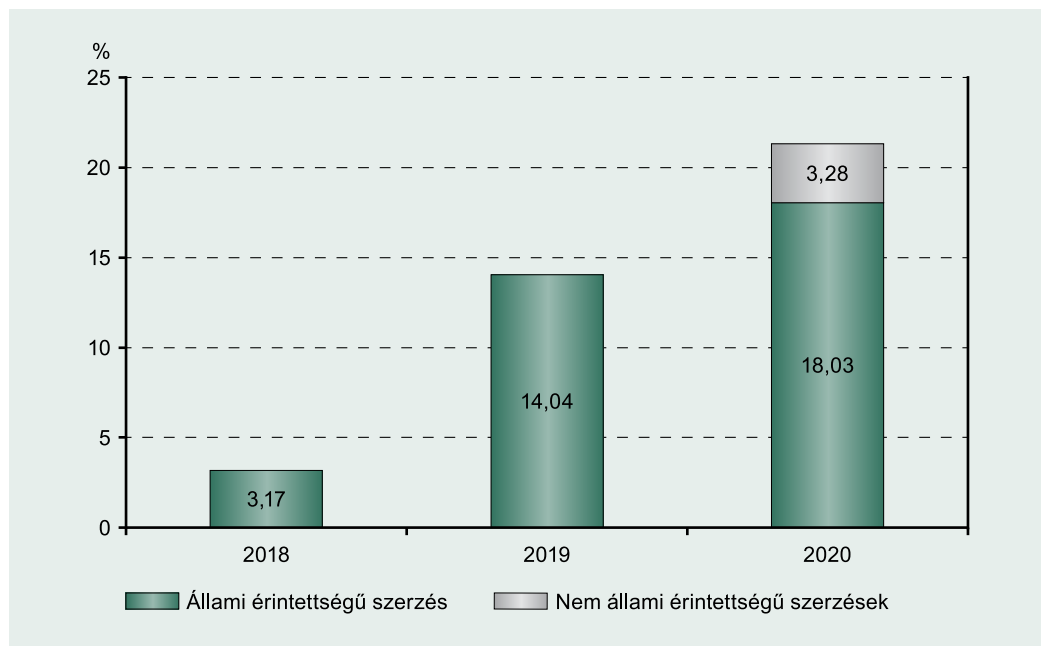
1. ábra

AZ ÁLLAMI ÉRINTETTSÉGŰ FÚZIÓK ARÁNYA A GVH ÁLTAL VIZSGÁLT ÖSSZEFONÓDÁSOK KÖZÖTT

Forrás: saját szerkesztés

A STARTUPOKAT ÉRINTŐ ÖSSZEFONÓDÁSOK ARÁNYA A GVH ÁLTAL VIZSGÁLT ÖSSZEFONÓDÁSOKHOZ VISZONYÍTVA

Forrás: saját szerkesztés

magyar tulajdonban lévő vállalkozásokat vásároltak fel, ezek aránya csökkenést mutat a 2011. évi adatokhoz képest. A külföldi szerzések közül, azon tranzakciók aránya, amelyek során a külföldi vállalkozás magyar tulajdonban lévő vállalkozás felett szerzett irányítást, az elmúlt 10 évben átlagosan 10 százalék volt (lásd 3. ábra).

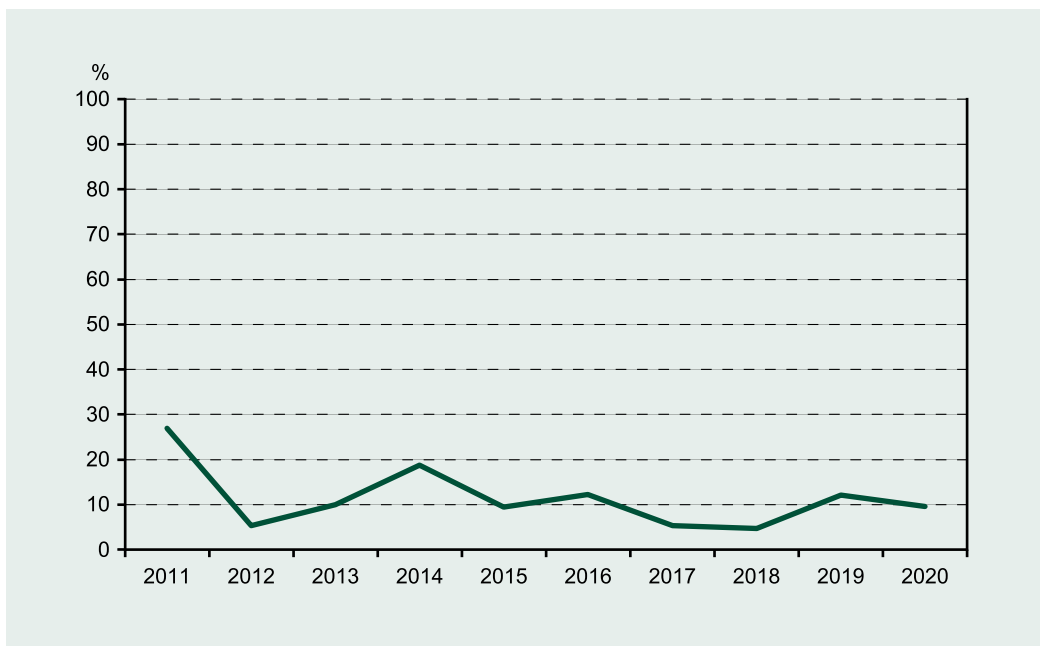
A GVH által vizsgált összefonódások – változó intenzitással – a nemzetgazdaság számos ágát érintették. Különösen magas a feldolgozóipart érintő összefonódások száma. Ezen belül a fúziók nagy része az autóipar, az élelmiszeripar, a vegyipar, a gyógyszeripar, valamint a csomagolóanyag-gyártás szektorát érintette (lásd 4. ábra).

Az energiaszektort érintő összefonódások száma továbbra is magasnak tekinthető, annak ellenére, hogy – amint az a következő pontban

ismertetésre kerül – a szektorban több összefonódást a kormány nemzetstratégiai jelentőségűnek minősített, így azokat végül nem kellett a vállalkozásoknak bejelenteniük a GVH-hoz. Az ingatlanszektort érintő összefonódások folyamatosan jelen vannak a GVH gyakorlatában, azonban a piac részletes vizsgálatára egyik összefonódás kapcsán sem került sor. Az információ-, kommunikációs szektort érintő ügyek nagy száma a digitalizálódó világunkban nem meglepő, és amint arra már utaltunk a szektorban működő különböző startupokba történő befektetések növekvő száma is hozzájárul ahhoz, hogy egyre több, ebbe a szektorba tartozó összefonódást vizsgál a GVH. A szektort érintő összefonódások száma a jövőben várhatóan tovább fog emelkedni.

A Tptv. 2013. novemberi módosítása teremtette meg annak lehetőségét, hogy

A KÜLFÖLDI FELVÁSÁRLÁSOK ARÁNYA A GVH ÁLTAL VIZSGÁLT ÖSSZES ÖSSZEFONÓDÁSHOZ VISZONYÍTVA

Forrás: saját szerkesztés

a kormányrendelettel a vállalkozások összefonódását közérdekből nemzetstratégiai jelentőségűnek minősítheti, amely esetben a vállalkozásoknak azt nem kell bejelenteniük a GVH-hoz. Ezzel a lehetőséggel a kormány 2020 végéig 31 alkalommal élt, a legtöbb ilyen tárgyú kormányrendelet (összesen 12) 2014-ben született. A 2014. évet követően a nemzetstratégiai jelentőségűvé nyilvánított összefonódások száma jelentősen csökkent, 2015 és 2020 közötti időszakot nézve, évente átlagosan 3 összefonódást minősített a kormány nemzetstratégiai jelentőségűnek. A nemzetstratégiai jelentőségű összefonódások számának alakulását mutatja az 5. ábra.

A szektorok közül kiemelkedik az energiaszektor, a 31 nemzetstratégiai jelentőségű összefonódásból 13 ezt a szektort érintette, amint azt 6. ábrán láthatjuk.

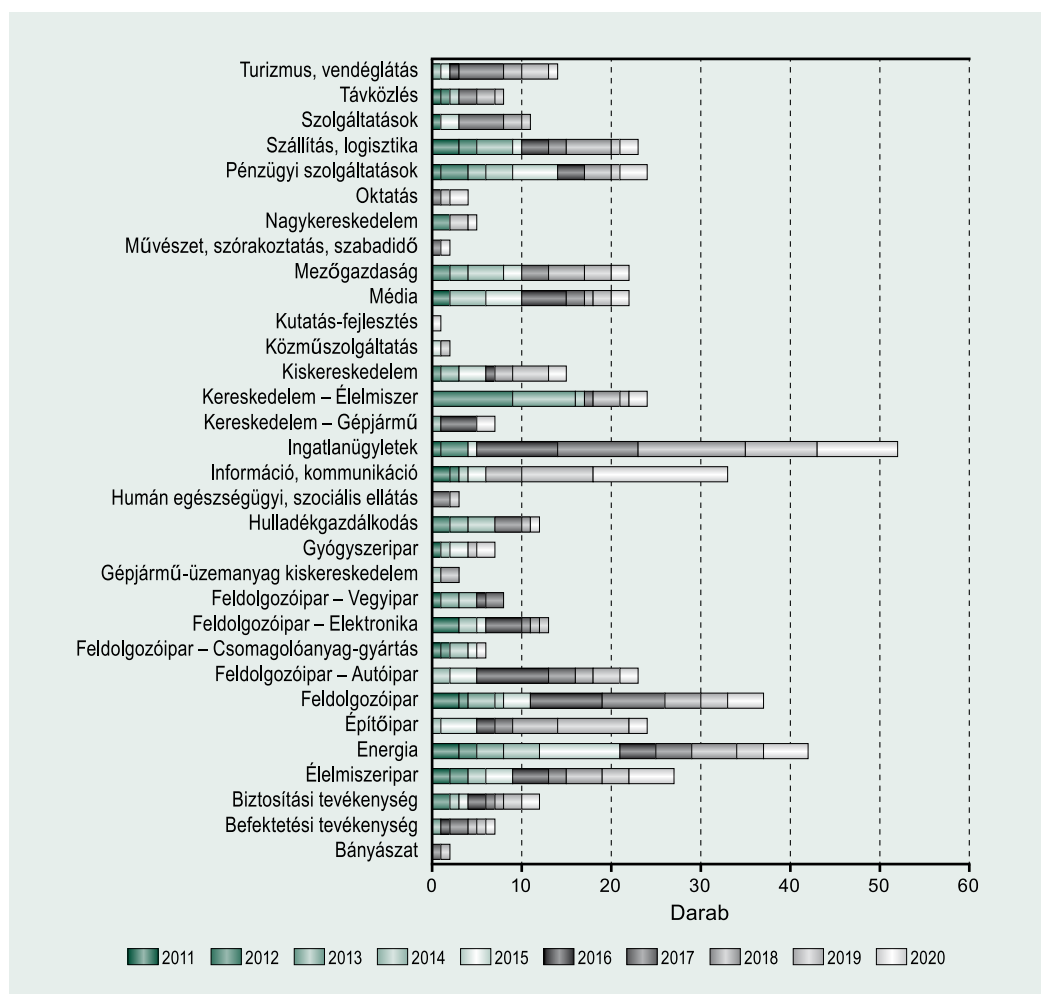
AZ ELMÚLT IDŐSZAK LEGFONTOSABB TANULSÁGAI

Ahogy bemutatásra került, a GVH az elmúlt 10 évben kiemelten kezelte és folyamatosan fejlesztette az összefonódások ellenőrzésével kapcsolatos eljárásrendjét. Ennek legfontosabb lépései már bemutatásra kerültek, a jelen fejezet célja így ezen folyamat legfontosabb tapasztalatainak, eredményeinek összefoglalása.

ELŐZETES EGYEZTETÉSEK SZEREPÉNEK FELÉRTÉKELŐDÉSE

Az összefonódás-bejelentési rendszerben az összefonódás-bejelentéssel kapcsolatos eljárás legfontosabb feladata az aggálymentes fúziók hatékony szűrésének biztosítása, amely viszont

AZ ÖSSZEFONÓDÁSOK SEKTOROK SZERINTI MEGOSZLÁSA

Forrás: saját szerkesztés

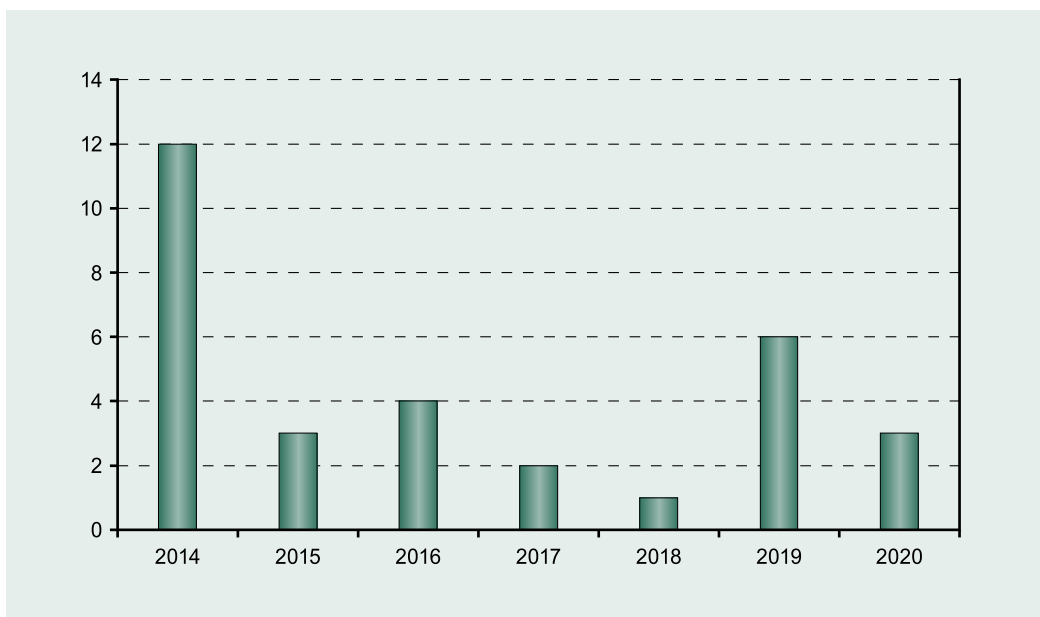
feltételezi egy jól működő előzetes egyeztetési (prenotifikációs) rendszer működését.⁹ Ennek során a GVH vizsgálói rámutathatnak a bejelentési űrlap hiányosságaira, jelezhetik, hogy milyen további információk és elemzések szükségesek ahhoz, hogy a káros versenyhatások nyilvánvaló hiánya kérdésében döntést lehessen hozni, így a problémamentes összefonódásokat hatósági bizonyítvány kiadásával le lehet zárni. Mindez jelentős szerepet játszott

abban is, hogy a bejelentések döntő hányada hatósági bizonyítvány kiadásával zárul, és az összefonódás-bejelentési eljárások kapcsán hozott döntéseket tekintve az I. fázisú eljárásindítások aránya jelentősen csökkent 2017 óta, amellyel párhuzamosan viszont megnőtt a hatósági bizonyítványok aránya (lásd 7. ábra).

Az adatok kapcsán fontos kiemelni, hogy az előzetes egyeztetések jellegükből is fakadóan elsősorban az I. fázisú ügyindítások elkerü-

5. ábra

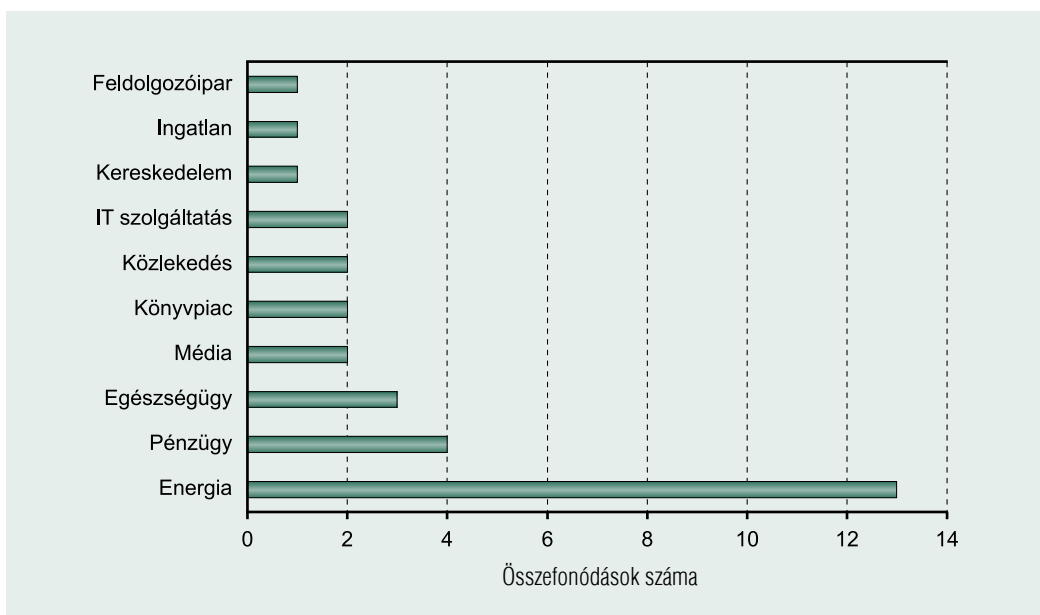
NEMZETSTRATÉGIAI JELENTŐSÉGŰ ÖSSZEFONÓDÁSOK SZÁMÁNAK ALAKULÁSA

Forrás: saját szerkesztés

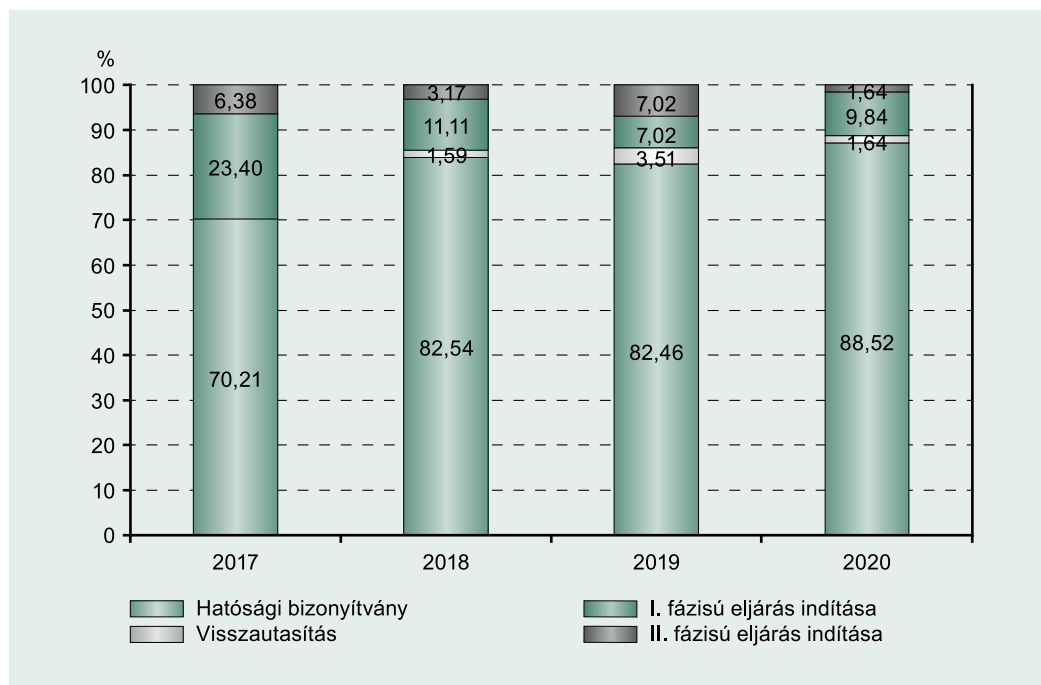
6. ábra

NEMZETSTRATÉGIAI JELENTŐSÉGŰ ÖSSZEFONÓDÁSOK SEKTOROK SZERINTI MEGOSZLÁSA

Forrás: saját szerkesztés

AZ ÖSSZEFONÓDÁS-BEJELENTÉSEK KIMENETELE 2017–2020

Forrás: saját szerkesztés

lését teszik lehetővé, ebből következően az eljárások számának csökkenése ezen ügytípus esetében jelentősebb, mint a II. fázisú, részletesebb vizsgálatot igénylő ügyeknél. Mindazonáltal bizonyos körülmények között az előzetes egyeztetések II. fázisú eljárás megindítását is elkerülhetővé tehetik, erre részletesebben a verbális intervenciók kapcsán térünk ki.

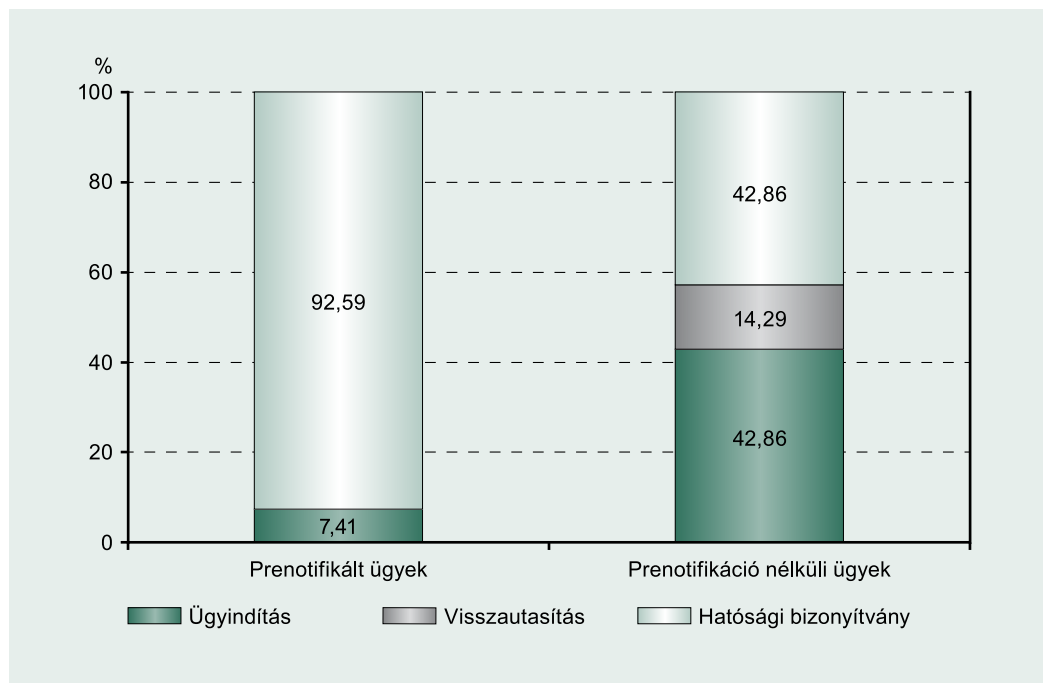
Emellett nem minden esetben alkalmas az előzetes egyeztetés arra, hogy elkerülhető legyen az I. fázisú eljárás megindítása. Mindezek mellett is elmondható, hogy az előzetes egyeztetések révén jelentősen csökkenthető az elkerülhető eljárások megindításának kockázata, amit jól mutat, hogy 2020-ban a prenotifikált ügyek 7 százalékában került sor ügyindításra (ez a teljes körű ügyeket is tartalmazza), míg a nem prenotifikált ügyek esetében ugyanez az arány 43 százalék volt. Az ügyindítások százalé-

kos megoszlását prenotifikált és prenotifikáció nélküli ügyekben a 8. ábra tartalmazza.

ADATHITELESSÉG, A FÚZÍÓKHOZ KAPCSOLÓDÓ JOGSÉRTÉSEK ELLENI HATÉKONY FELLÉPÉS

Az eljárások gyorsabb elintézése mellett ugyanakkor a GVH továbbra is fokozott figyelmet szentel az adathitelességnek. Az ügyintézési határidők a felek számára kedvező csökkenése nem mehet a közérdek rovására. Ezért a megtévesztő információk nyújtásával megvalósított jogsértésekkel szembeni fellépést biztosító szankciórendszer fontos eszköz annak érdekében, hogy a GVH képes legyen teljesíteni törvényi kötelezettségeit, azaz szigorú és átfogó vizsgálatokat folytasson le a fogyasztók ér-

ÜGYINDÍTÁSOK SZÁZALÉKOS MEGOSZLÁSA PRENOTIFIKÁLT ÉS PRENOTIFIKÁCIÓ NÉLKÜLI ÜGYEK TEKINTETÉBEN, 2020

Forrás: saját szerkesztés

dekében. Az összefonódás vizsgálatára irányuló eljárások ugyanis nagyban építenek az ügyfelek együttműködésére, hiszen alapvetően a vállalkozások vannak az egyes adatok birtokában. Az eljárás lefolytatása során az ügyfeleket ezért fokozott felelősség terheli, hogy a GVH számára részletes és teljes körű adatokat szolgáltatassanak az összefonódás vizsgálatához szükséges valamennyi releváns tényről.¹⁰

A megtévesztő információközléssel szembeni fellépés az elmúlt években a GVH gyakorlatában jelentős figyelmet kapott. A GVH 2017 elején két ügyben¹¹ is arra kényszerült, hogy visszavonja az összefonódást engedélyező határozatát, és a két ügyben közel 83 millió forint eljárási bírságot is kiszabott az összefonódás engedélyezését kérő vállalkozásokra. Emellett a GVH egy további ügyben – önálló eljárásban

– 45 millió forint bírságot szabott ki.¹² Összességében tehát megtévesztő információközléssel kapcsolatos eljárásokban a GVH eddig közel 128 millió forint bírságot szabott ki.

Megjegyzendő, hogy az adathitelesség biztosítása kapcsán a határozat visszavonása mellett további eljárási lehetőségek is a GVH rendelkezésére állnak. Egyrészt az adathitelesség biztosításának fontos eszköze, hogy a GVH-nak 2017 óta lehetősége van arra, hogy előzetes értesítés nélküli helyszíni kutatást (ügynevezett hajnali rajtatütést) foganatosítson fúziós ügyekben, az összefonódás-bejelentésben lényeges tény félrevezető közlésének valószínűsíthetősége esetén. Ezzel a lehetőséggel eddig a GVH egy ügyben¹³ élt. Amennyiben a félrevezető közlés az összefonódás szempontjából nem lényeges tényre vonatkozik – így a hatá-

rozat visszavonásának törvényi feltételei¹⁴ nem teljesülnek – úgy eljárási bírság kiszabásának lehet helye.

A fúziókkal összefüggő jogsértések másik esete az összefonódásnak a GVH tudomásulvétele előtti végrehajtása. A végrehajtási tilalom intézményét 2014. július 1-jével vezette be a jogalkotó a Tpvt.-be, a lényege, hogy az árbevételi küszöbszámok alapján bejelentésköteles tranzakciók nem hajthatók végre a GVH hozzájárulása nélkül, ha erre mégis sor kerül, akkor az bírsággal szankcionálható (és indokolt esetben – jelentős versenyaggályok felmerülésekor – a fúzió előtti állapot helyreállítása is előírható). 2014 óta a GVH összesen 9 tranzakció¹⁵ kapcsán állapította meg a végrehajtási tilalom megsértését, és összesen közel 42 millió forint bírságot szabott ki. Valamennyi ügyben a felek – miután észlelték a jogsértést – maguk jelentették be az összefonódást a GVH-hoz, és a GVH egyik fúzió esetében sem azonosított versenyaggályt. Ezen körülményeket is figyelembe véve – továbbá mivel visszaesés (a végrehajtási tilalom korábbi megsértése) egyik esetben sem volt megállapítható, és jellemzően rövid idő telt el a tranzakció végrehajtása és annak a GVH részére történő bejelentése között – a GVH jellemzően a Tpvt. szerinti bírság minimumához közeli összeget szabott ki az érintett vállalkozásoknak.

A végrehajtási tilalom bevezetését megelőzően a Tpvt. az összefonódás iránti kérelmek benyújtására a tranzakció létrejöttétől számítva harminc napos határidőt állapított meg, ezen határidő be nem tartása, illetve a kérelem elmulasztása miatt 2010 és 2014. között a GVH összesen 180 millió forint bírságot szabott ki.

Összességében a GVH 2010 óta összesen 350 millió forint bírságot szabott ki a vállalkozásokkal szemben fúziókhoz kapcsolódó jogsértések miatt, és ezen belül is kiemelt figyelmet szentel az adathitelességgel kapcsolatos jogsértéseknek: a fúziós jogsértésekért ki-

szabott bírságok 36,5 százalékát, közel 128 millió forintot a GVH megtévesztő információközlés miatt szabta ki a vállalkozásokra (lásd 9. ábra).

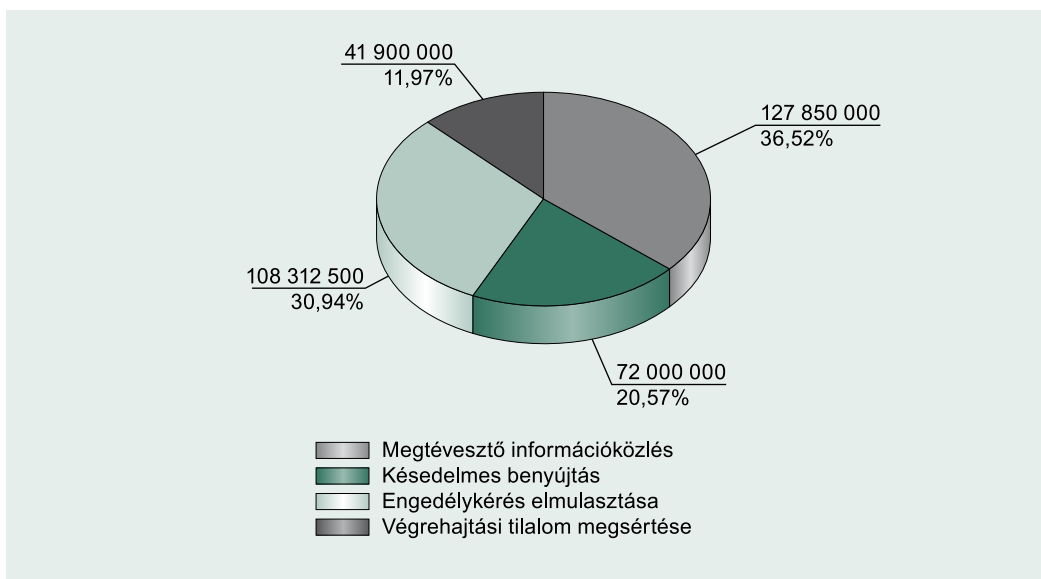
BEAVATKOZÁSOK

A Tpvt. lehetővé teszi a GVH számára, hogy a versenyproblémákat felvető összefonódások esetében, annak megtiltása helyett az összefonódás hátrányos hatásainak mérséklése érdekében határozatában előzetes vagy utólagos feltélt, illetve kötelezettséget írjon elő. Az ilyen korrekciós intézkedések, melyek kizárólag az érintett vállalkozás vállalása alapján hozhatók, két fő csoportba sorolhatók. Az egyik csoportot az úgynevezett strukturális beavatkozások alkotják, míg a másikba a magatartási előírásokat sorolhatjuk, ugyanakkor lehetnek olyan megoldások is, amelyek strukturális és magatartási jelleggel is bírnak.¹⁶ A strukturális feltételek és kötelezettségek olyan intézkedések, amelyek a piac szerkezetére irányulnak, míg a magatartási kötelezettségvállalások az összefonódás résztvevőinek tulajdonjogát korlátozzák. A különböző típusú vállalatokat gyakran kiegészítik különböző információs jellegű, a vállalat teljesítésére vonatkozó tájékoztatási jellegű kötelezések, illetve a vállalat teljesítését ellenőrző (úgynevezett ellenőrzőbiztos) alkalmazása.

A magyar és a nemzetközi tapasztalat is az, hogy az engedélyezés alá vont tranzakciók kis része indokol beavatkozást (bármilyen korrekciós intézkedést), a tiltások száma pedig kifejezetten elenyésző.¹⁷

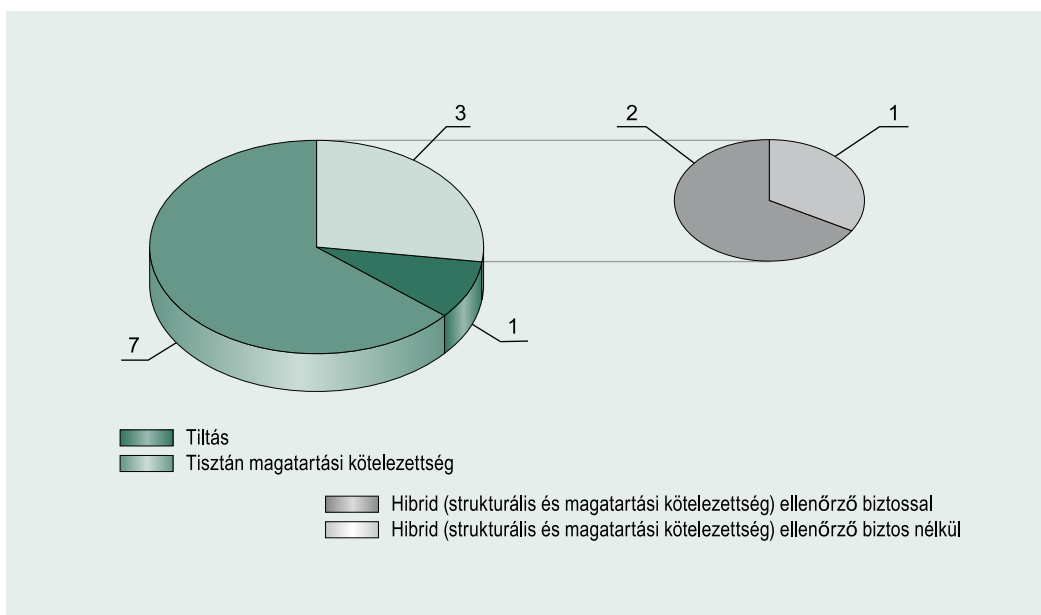
A GVH 2010 óta összesen 10 tranzakció esetében látta szükségesnek valamilyen korrekciós intézkedés alkalmazását, illetve 1 tranzakció esetében került sor tiltásra a GVH-t kötő tiltó szakhatósági állásfoglalás miatt¹⁸ (ezek együttesét tekintjük beavatkozásnak, lásd 10. ábra).

A BÍRSÁGKISZABÁSRA OKOT ADÓ FÚZIÓKKAL KAPCSOLATOS JOGSÉRTÉSEK SZÁZALÉKOS MEGOSZLÁSA

Forrás: saját szerkesztés

FÚZIÓS BEAVATKOZÁSOK SZÁMA 2010 ÓTA

Forrás: saját szerkesztés

A formális beavatkozások mellett a GVH gyakorlatában egyre nagyobb súllyal jelennek meg azok a beavatkozások is, amelyek esetében – formális, határozatban történő – előírás nélkül kerül egy versenyprobléma orvoslásra. A formális beavatkozással érintett szektorokat mutatja a 11. ábra.

Ezen belül két nagyobb csoport különíthető el: az első csoportot azok a beavatkozások alkotják, amelyek esetében a tranzakció hatásként felmerülő versenyprobléma került orvoslásra, míg a második körbe az ügynevezett nem kapcsolódó versenykorlátozások¹⁹ kezelése tartozik. Az előzetes egyeztetések szerepe mindkét típus esetében döntő jelentőségű, hiszen az aggályok jellemzően már az egyeztetés ezen szakaszában jelzésre kerülnek, lehetővé téve a felek számára azt, hogy adott esetben a benyújtást megelőzően megtehessék azokat a szükséges intézkedéseket, amelyek révén elkerülhető

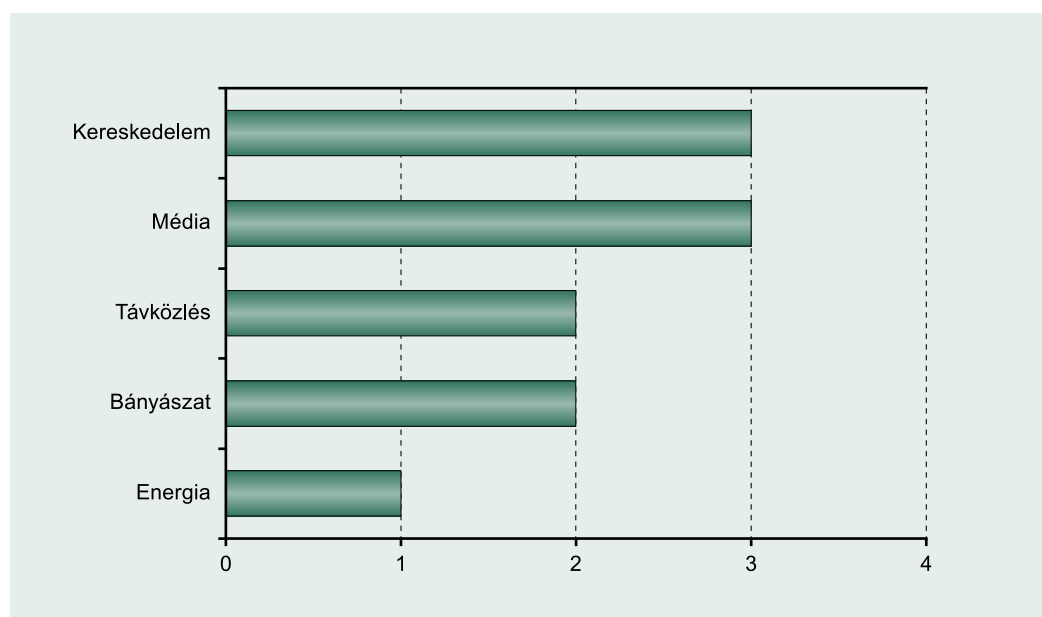
lehet egy hosszabb és időigényesebb versenyfelügyeleti eljárás.

Az elmúlt években egy olyan tranzakció volt, ahol a GVH-nak az előzetes egyeztetés során jelzett aggályaira tekintettel a felek végül elálltak a tranzakciótól. Emellett két összefonódás esetében az eljárás lefolytatásra került, azonban miután a GVH jelezte az érintett vállalkozások számára, hogy az összefonódás tiltását tervezi, a felek végül úgy döntöttek elállnak a tranzakciótól és visszavonták a kérelmüket.

Emellett két esetben a GVH szóbeli jelzései lehetővé tették azt, hogy a felek elkerülhessenek egy hosszabb, időigényesebb eljárást, így végül formális beavatkozásokra ezekben az ügyekben nem került sor. Egy esetben ugyanis a felek az előzetes egyeztetés során jelzett aggályokra is figyelemmel úgy döntöttek, hogy a versenyaggályt felvető terméket, még a bejelentést megelőzően értékesítik, kiküszöbölve

11. ábra

FORMÁLIS BEAVATKOZÁSSAL ÉRINTETT SZEKTOROK

Forrás: saját szerkesztés

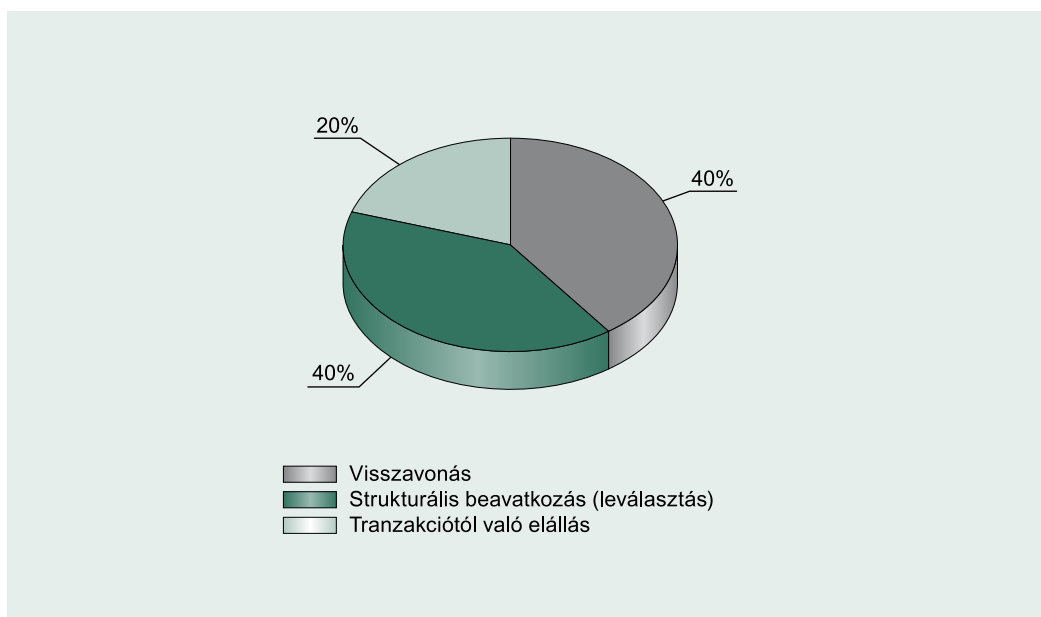
ezzel a versenyproblémát.²⁰ Egy további ügyben pedig a vizsgálatnak az eljárás teljes körűvé nyilvánítását megelőző egyeztetésen elhangzott aggályaira figyelemmel, a felek úgy határoztak, hogy az esetlegesen versenyproblémát jelentő, általuk működtetett rádióadókat értékesítik egy független vevő számára, elkerülve a részletes vizsgálatot.²¹ A verbális intervenciók tehát egyre hangsúlyosabb szerepet kapnak a GVH gyakorlatában, az összes beavatkozás 31 százaléka ebbe a körbe tartozik, ennek megoszlását a 12. ábra mutatja.

A kapcsolódó versenykorlátozások kezelése kapcsán szükséges megjegyezni, hogy a GVH a fúziós eljárásokban – a Bizottsághoz illetve más versenyhatóságokhoz hasonlóan – nem végzi el a kapcsolódó versenykorlátozások értékelését, ugyanakkor az előzetes egyeztetések során jelzi a felek számára, hogy mely korlátozások terjeszkedhetnek túl az elfogad-

ható körön. A vállalkozások döntő többsége ennek eredményeként, hogy elkerülje a további eljárásokat, a kifogásolt korlátozásokat összhangba hozza a GVH gyakorlatával, így 2016 és 2020 között az esetek 75 százalékában elkerülhető volt a versenyfelügyeleti eljárás. Ezen időszakban összesen 3 esetben került sor versenyfelügyeleti eljárás indítására. Ezek közül végül kettőben született érdemi döntés a versenytanács részéről, melyekben a felek kötelezettségvállalására figyelemmel, a jogsértés vagy annak hiánya megállapítása nélkül előírta a felajánlott vállalások – ami a kifogásolt kikötések módosítását vagy törlését jelentette – teljesítését.²² Egy esetben pedig a szerződés időközbeni módosításra is tekintettel a GVH az eljárás vizsgálói szakaszban történő megszüntetéséről döntött.²³ A nem kapcsolódó versenykorlátozások kezelését mutatja a 13. ábra.

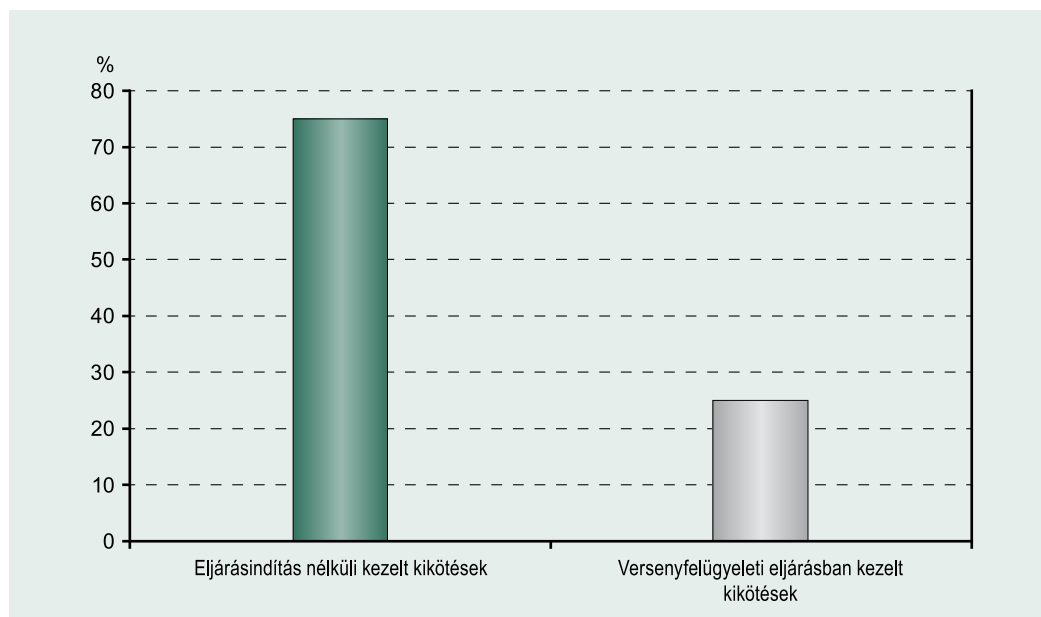
12. ábra

VERBÁLIS INTERVENCIÓK MEGOSZLÁSA 2010 ÓTA

Forrás: saját szerkesztés

NEM KAPCSOLÓDÓ VERSENYKORLÁTOZÁSOK KEZELÉSE

Forrás: saját szerkesztés

EREDMÉNYEK ÖSSZEGZÉSE

Összegzésként megállapítható, hogy a GVH a fúziós eljárásrendjének fejlesztése során három egymással is összefüggő szempont érvényesítésére törekedett: a vállalkozások terheinek csökkentésére, a fúziós ügyintézés kiszámíthatóságának, átláthatóságának javítására és az eljárások átfutási idejének rövidítésére az adathi-telesség megőrzése mellett. Mivel egy működő rendszer fejlesztéséről volt szó, amelynek az átalakítás közben is az aktuális szabályokat betartva kellett ellátnia feladatát, ezért csak fokozatosan, lépésről-lépésre lehetett haladni, a már elvégzett lépések tapasztalatait feldolgozva, folyamatos újraértékelés és újratervezés mellett. Ez a folyamat a gyakorlatban igazolta *Magyary Zoltán* még mindig korszerűnek ható gondolatait, miszerint a közigazgatás racionalizálása „nemcsak egyszeri munka, hanem állandó célt és speciális módszert igényel” és változatos

eszközei közé tartozik „mindenekelőtt az állandó kritika a használt eljárások és megoldások felett” (*Magyary, 1930, 175., 180.*).

A fejlesztés lényeges egyik, nem számszerűsíthető eredménye, hogy az ügyintézés kiszámíthatósága és átláthatósága érdemben javult az elmúlt évtizedben, köszönhetően a fúziós bejelentések és döntések közzétételének, valamint a fúziós jogalkalmazáshoz kapcsolódó *soft law* dokumentumok intenzív bővítésének.

Arra vonatkozóan nem áll rendelkezésre becslés, hogy a fúziókontroll hatékonyságának javulása makroszinten (például a beruházásokra, a GDP-re) milyen számszerűsíthető hatásokkal járhatott, ugyanakkor a GVH a működéséből származó jóléti haszon mértékét rendszeresen elemzi.²⁴ Ez a hatásbecslés a versenykorlátozó megállapodásokkal, erőfölényes visszaélésekkel, valamint fúziókkal foglalkozó eljárások beavatkozásainak együttes hatásait értékeli, a legjobb nemzetközi becslé-

si módszertanokat alkalmazva, szükségszerűen hozzávetőleges, de összességében nem túlzó eredményt biztosítva. A 2013–2018 időszakra vonatkozó ilyen becslés szerint a GVH beavatkozásainak köszönhetően a fogyasztók által megtakarított összeg több mint hatszorosa a GVH azonos időszaki teljes költségvetésének.

A fúziós eljárásrend elmúlt évtizedes fejlesztése ugyanakkor érdemi és pontosabban szám-szerűsíthető eredményekkel is járt. Az egyik legfontosabb eredménynek tekinthető az ügyintézés gyorsulása. A versenyhatásokkal nem járó, hatósági bizonyítvánnyal kezelhető fúziók – amelyek az elintézett ügyek nagy többségét, több mint 80 százalékát teszik ki – átlagos elintézési ideje ténylegesen 4 nap lett (ami ahhoz képest különösen szembetűnő, hogy 2010-ben az aggálymentes fúziók átlagos átfu-

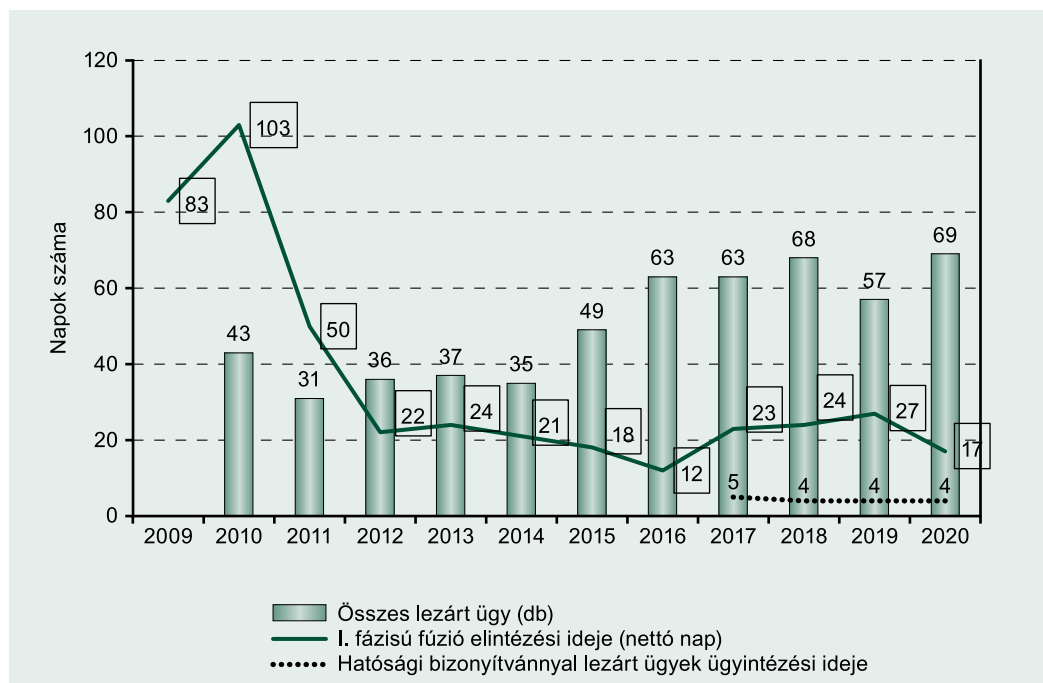
tási ideje több mint 100 nap volt). A 2010. évi adatokhoz képest a teljes körű fúziós eljárások átlagos ügyintézési ideje 2020-ra 62 százalékkal, az I. fázisú ügyek elintézési ideje 82,5 százalékkal csökkent. A fúziós ügyek ügyintézési határidejének 2009–2020 közötti alakulását a 14. ábra szemlélteti.

Az ábrán jól látható, hogy az egymásra épülő intézkedések hatására hogyan csökkent fokozatosan az ügyintézés tényleges átfutási ideje, ami így folyamatosan az adott időszakban érvényes törvényi határidő alatt volt (így például a hatósági bizonyítványok kiadására jelenleg a törvény 8 napot biztosít, miközben a tényleges átlagos elintézési idejük 4 nap).

Szintén konkrét eredménynek tekinthető, hogy a hatósági bizonyítvánnyal kezelhető tranzakciók igazgatási szolgáltatási díja 4 mil-

14. ábra

AZ ÜGYINTÉZÉSI HATÁRIDŐ ALAKULÁSA FÚZIÓS ÜGYEKBEN 2009–2020 KÖZÖTT

Forrás: saját szerkesztés

lió forintról 1 millió forintra csökkent, ennek hatása, hogy a GVH fúziós eljárási díjbevételeknek kb. harmada (évi átlag 40-60 millió forintnyi összeg) a vállalkozásoknál marad.

A GVH 2018 óta lehetőséget biztosít a vállalkozások számára, hogy az összefonódás-bejelentéseket elektronikus formában nyújtsák

be a GVH számára, azóta az elektronikusan benyújtott bejelentések aránya folyamatosan emelkedik, 2020-ban, a járványhelyzetben különösen segítette ez az ügyintézés, így ebben az évben már a bejelentések több mint 82 százaléka elektronikus formában került benyújtásra.

JEGYZETEK

- ¹ Erről részletesen lásd Tóth András: Hungarian experiences on the role of the competition policy in a transitional economy. *Korea Economic Law Journal*, ISSN: 1738-5458, *Korea Economic Law Association*, 2014, 13(3), pp. 123–138
- ² VissI Ferenc: A „Versenypolitika alapjai” előadás-sorozat, 2019. 03. 21.
- ³ Ezt árnyalja, hogy a bejelentési küszöbszámok közül az 500 millió forintos növekményi küszöb 1 milliárd forintra emelkedett a Tptv. 2017. január 15-től hatályos módosításakor.
- ⁴ Európai Unió Bírósága, 2009. július 16-i Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland kontra Bizottság ítélet, C-385/07, EU:C:2009: 456, 186. pont, [EBHT 2009, I6155. oldal]
- ⁵ Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (2011). Magyary Zoltán Közigazgatás-fejlesztési Program, „A Haza üdvére és a Köz szolgálatában” (Online: <https://2010-2014.kormany.hu/hu/kozigazgatasi-es-igazsagugyi-miniszterium/hirek/magyary-program-a-koz-szolgalatara> (letöltés ideje: 2021. 03. 29.))
- ⁶ Így például az Államreform Bizottság felállításáról szóló 1602/2014. (XI. 4.) Korm. határozat, a közigazgatási bürokráciacsökkentéssel összefüggésben egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 441/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet, a közigazgatási bürokráciacsökkentéssel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2015. évi CLXXXVI. törvény.
- ⁷ A GVH 2011. évi beszámolója az Országgyűlés részére, Online: https://gvh.hu/pfile/file?path=/sajtoszoba/sajtokozlemenyek/sajtokozlemenyek/2012-es_sajtokozlemenyek/219832ED1EB4492D7.pdf&inline=true (letöltés ideje: 2021. 03. 29.)
- ⁸ A fejlesztésről részletesen Tóth András: Fúziós eljárásjogunk fejlődése a Versenytanács elmúlt háromévi gyakorlata alapján. *Versenytiükör*, 2013/2 (IX. évf. 2. szám) 19–33. oldal
- ⁹ A bejelentéses rezsím első tapasztalatai kapcsán lásd: Bodócsi András Az új fúziós rendszer bevezetése és első tapasztalatai. *Versenytiükör*, 2017/2. (XIII. évf. 2. szám) 19–29. oldal
- ¹⁰ A Fővárosi Törvényszék mint elsőfokú bíróság a VJ/31/2018. sz. versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozat felülvizsgálata iránt indított perben hozott 107.K. 700.016/2019/11. számú ítélet 10. és 12. oldal
- ¹¹ A VJ/14/2017. sz. eljárásban a VJ/33/2016. sz. (Diófa Alapkezelő/EURO-MALL) ügyben, míg a VJ/15/2017. sz. eljárásban a VJ/1/2017. sz.

(Infineon/Cree) ügyben hozott határozat került visszavonásra, majd az alapügyekben eljárási bírság kiszabására.

- ¹² VJ/31/2018. sz. versenyfelügyeleti eljárás (DIGI/Invitel ügy), az eredetileg kiszabott bírság 90 millió forint volt, amelyet a bírósági felülvizsgálatot követően a bíróságok jogerősen 45 millió forintra csökkentettek.
- ¹³ VJ/43/2017. sz. versenyfelügyeleti eljárás (DIGI/Invitel ügy)
- ¹⁴ A Tpv. 32. § (1) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal a 30. § alapján hozott határozatát visszavonja akkor is, ha a közigazgatási bíróság által el nem bírált határozat a döntés szempontjából lényeges tény elhallgatásán vagy nem a valóságnak megfelelő közlésén (a továbbiakban együtt: félrevezető közlés) alapult. Erre vonatkozó eljárás az összefonódás végrehajtását követő 5 éven belül indítható meg.
- ¹⁵ VJ/145/2015., VJ/10/2016., VJ/13/2016., VJ/14/2016., VJ/13/2017., VJ/44/2017., VJ/23/2018., VJ/5/2020. és VJ/15/2020. sz. versenyfelügyeleti eljárások
- ¹⁶ Ilyennek tekinthetők például a különböző szabadsághoz való hozzáférést engedő vállalatok.
- ¹⁷ Ennek helyes értelmezéséhez ugyanakkor azt is hozzá kell tenni, hogy a fúziókontroll létezésének önmagában is van egy nem elhanyagolható megelőző szerepe, bizonyos tranzakciókba a vállalkozások bele sem vágnak, mert már a saját előzetes értékelésük alapján nyilvánvaló számukra, hogy azt a versenyhatóság nem engedélyezné.
- ¹⁸ A VJ/87/2016 sz., illetve a VJ/8/2020 sz. eljárás
- ¹⁹ A kapcsolódó versenykorlátozások az összefonódást eredményező szerződésekben szereplő befektetésvédelmi célú és ezért elfogadható versenytilalmi vállalások (tipikus példa, hogy az eladó vállalja, legfeljebb 3 évig nem lép be arra a piacra, amelyen az értékesített vállalat aktív). A nem kapcsolódó versenykorlátozások tehát azok, amelyek túlterjeszkednek azon a körön, amely a befektetésvédelmi alapon, a vonatkozó joggyakorlat alapján elfogadható (például az eladó 10 évre vagy más piacokra vonatkozóan vállalt tartózkodása), így ezek már versenykorlátozó megállapodásként külön vizsgálhatók és szankcionálhatók.
- ²⁰ ÖB/8/2020. sz. (Stada/Walmak) összefonódás kapcsán egy gyógyszertermékhez kapcsolódó gyártási és forgalmazási jogok kerültek értékesítésre, megszüntetve ezzel a felmerülő horizontális versenyaggályt.
- ²¹ VJ/45/2017. sz. versenyfelügyeleti eljárás
- ²² VJ/106/2014. és VJ/19/2019. sz. versenyfelügyeleti eljárások
- ²³ VJ/39/2017. sz. versenyfelügyeleti eljárás
- ²⁴ https://gvh.hu/gvh/elemzesek/tarsadalmi_haszon/gvh_mukodesebol_szarmazo_joleti_haszon_mertekerol (letöltés ideje: 2021. 03. 29.)

IRODALOM

- BODÓCSI A. (2017). Az új fúziós rendszer bevezetése és első tapasztalatai. *Versenytükör* 2017. II. 19–29. oldal
- BURÁNSZKI J. (2020). A digitális piacokat érintő összefonódások vizsgálatainak tapasztalatai a Gazdasági Versenyhivatal legutóbbi ügyei során. *Versenytükör* 2020. II. 5–24. oldal

MAGYARY Z. (1930). *A magyar közigazgatás racionalizálása*. A M. Kir. Miniszterelnök úr elé terjesztett javaslat. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, Budapest

MATOLCSY Gy. (2020). A versenyképesség mint a fenntarthatóság meghatározó feltétele. *Pénzügyi Szemle*, LXV., 2020/2 különszám, 21. oldal

TÓTH A. (2013). Fúziós eljárásjogunk fejlődése a Versenytanács elmúlt háromévi gyakorlata alapján. *Versenytükör* 2013. II. 19–33. oldal

Deloitte Riport (2020). M&A Trends Survey: The future of M&A Deal trends in a changing world. Online: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/us/Documents/mergers-acquisitions/us-mergers-acquisitions-trends-survey-the-future-m-a.pdf>, letöltés ideje: 2021. 04. 21.

Európai Bizottság (2016). A piacok olajozott működéséért, *Versenypolitika*, Az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg.

GVH (2020a). Közérthetően a magyar piaci versenyről. *Gyorsjelentés a Gazdasági Versenyhivatal tevékenységéről – 2020*

GVH (2020b). A GVH működéséből származó jóléti haszon mértékéről (ex ante impact assessment) Versenykorlátozó megállapodásokkal, erőfölényes visszaélésekkel, valamint fúziókkal foglalkozó eljárások 2013–2018 (2019-es árfolyamokkal frissítve)

KSH (2010). *Makrogazdaság 2008–2009*, Online: <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/makro/makrogazdasag0809.pdf>

KSH (2019). A bruttó hazai termék (GDP) értéke, volumenindexe és implicit árindexe (1995–), Online: https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qpt001.html